

Algemene tips tegen online fraude:

Bankpasfraude/helpdeskfraude:

De bank belt je omdat er verdachte transacties zijn op je rekening:

- Pinpas doorknippen helpt niet.
- De bank belt nooit en zal nooit vragen om een bankpas of pincode.
- Kluisrekeningen bestaan niet.
- Installeer nooit programma's waardoor ze mee kunnen kijken!
- Bij twijfel: bel altijd politie.
- Zoek zelf het nummer van de bank op en bel terug.

Phishing via sms of email:

Je ontvang een sms of email van een bedrijf /organisatie waarbij je moet klikken op een link voor een betaling of om het bericht te lezen. Een betaalverzoek van onbekenden via Whatsapp valt hier ook onder. (Vaak berichten met paniek en er is snel actie nodig)

- Klik nooit op linkjes in e-mails of berichten.
- Wat kan je wèl doen? Ga naar de officiële website of app en log daar in.
- Zoek het telefoonnummer op via internet (niet het nummer uit het bericht gebruiken!) en bel de bank/bedrijf.
- Check de afzender: klopt het emailadres?
- Check de link van de website: is deze wel echt van het bedrijf/organisatie?
- Whatsapp betaalverzoek: Bel de persoon eerst voordat je geld overmaakt.

Veilige wifi:

Als je verbinding maakt met het openbare wifi-netwerk van een hacker, kan hij bij jouw bankzaken.

- Check goed met welke wifi je automatisch bent verbonden.
- Een wachtwoord maakt wifi niet gelijk veilig.
- De naam van het netwerk zegt niets over de eigenaar van het netwerk
- Als je wel op een openbare wifi zit: doe geen bankzaken en log nergens in.
- Doe bankzaken altijd via de app, die is veiliger dan de website.
- Moet je bankzaken doen: gebruik je eigen 3G of 4G van je telefoon.

Veilige wachtwoorden:

- Gebruik voor elke account een ander wachtwoord.
- Gebruik minimaal 15 karakters.
- Gebruik een wachtwoordzin, makkelijk om te onthouden.
- Gebruik letters, symbolen, cijfers en hoofdletters.
- Je kan een online wachtwoordmanager aanzetten/installeren.
- Of noteer alle wachtwoorden in een adresboekje (verstop het wel goed!)

→ **Handige websites:**

Wil je meer leren:

<https://www.bibliotheekwb.nl/activiteiten/aanmeldformulieren/ik-wil-leren.html>

Omschrijving/ organisatie	Link
Fraudehelpdesk	https://www.fraudehelpdesk.nl/
Check of een site betrouwbaar is:	https://www.fraudehelpdesk.nl/fraude/is-dit-een-vals-websiteadres/
Tips om je te beschermen tegen online fraude:	https://zowerktfraude.nl/ https://laatjeniethackmaken.nl/
Politie en gemeenten West-Brabant hebben een online challenge ontworpen:	https://markiezaten.dataexpert.academy/
Senioren en veiligheid:	https://www.maakhetzeniettemakkelijk.nl/senioren-en-veiligheid
Hackhelpdesk	https://www.hackhelpdesk.nl/
Tips voor veilig internetten	https://veiliginternetten.nl/
Veilig wachtwoorden en wifi:	https://www.bibliotheekwb.nl/leren/digiwegwijs.html
Quiz: kan je phishing herkennen?	https://veiliginternetten.nl/quiztool/alert-online-echt-nep-quiz/

→ **Tip: hoe lees je een link van een website:**

Voorbeeld van een nep website:

<https://www.belastingdienst.nl.example.nl/www.bankvanu.nl/inloggen.html>

Let op alles tussen <https://> en de eerste / in het adres.

In dit geval is dat: www.belastingdienst.nl.example.nl.

Het echte domein staat altijd achteraan tot de eerste /

En dat is nu dus niet de belastingdienst!

En denk ook aan het afschermen van je gegevens op je ID of rijbewijs als je een foto maakt: www.passprotect.nl

Heb je nog vragen, mail ze naar: digiwegwijs@bibliotheekwb.nl of m.liefting@bibliotheekwb.nl